

Magyar - Hírmondó.

Nro 45.

Költ Bétsben, Sz. Iván Havának (Júniusnak)
6 dik napján 1797-dik Esztendőben.

Hadi és Békességes Környüallások.

Ts. Kir. Generálmájorokká lettek: a' Devins' Reg. éből, Puchner Oberster; a' Kheuléből Oberster St. Julien; és még elébb a' Ts. K. Ingenieur-Akadémia Directora Bourgeois Úr, a' ki mostanság Forgáts Kisalfszonyt vett 2-dik Feleségéül. — Vétsey Huszátjainál eddig feleslegvaló Oberstlieutenánt volt Tevalle Úr: most, valóságossá lett; ugyan ott, Gametschik Kapitány, Májorra.

A' Rajna' Felső, 's Alsó jobb-melljékeiről, nagyobb része a' Fr. Katonaságnak vizsgálta kezdett takarodni a' Rajnánn. — *Giessen* (Giessa), hat mértföldnyire esik Észak felé Frankfurttól, 's a' Hessendarmstadti Lándgráf' birtoka alá tartozik. Ezen Város' Erösségeit le-kezték rontani a' Fr. ák: de az újjabb Tudósítások szerént, ismét félbe-hagyták a' rontást. — Hogy a' Fr. ák, az általok újjabban el foglaltt Német vidékekben, meg-fzűntek volna az újj Contributzió-szedéstől: ez a' hír, meg nem bizonyosodott.

Y y

Roveredóbból Máj. 20-dikánn: — A' Ts. K. Katonáság' száma naponként szaporodik a' mi környékeinkenn. “

A' Velentzei Szoross-tenger' védelmező Szigetét *Corcyrát* (*Corfout*) is el foglalták, a' mint olvassuk, a' Frantziák, melyet a' Törökök, ámbár sokszor próbálták el nyerni, még se' nyerhettek el soha.

Bonapartéról azt írták, hogy Máj. 20-dikánn bizonyossann szándékozik *Velentze'* Városába: de Máj. 27 dikénn azt írták felöle, hogy még akkor se' vólt ott. — Az Ádriai tengert el szokta vala jegyezni ennekelötte a' Velentzei Doge minden esztendőben, Kristus Urunk' menybe-menetele napján, a' Respublikának, igen nagy tzeremóniával: mely abból állott, hogy egy pompás hajón — *Bucentero nevezetűn* — más Velentzei fő Embereknek, 's a' külföldi Követeknek Tarsaságában ki ment a' tengerre, 's belé vetett egy gyűrűt, ezen ígék mellett: *Desponsamus te Mare! in signum perpetui obsequii* (El-jegyezőnk tégedet, Tenger! örök engedelmességnek jeléül). Ez a' tzeremónia el maradt ebben az esztendőben; hanem vólt tsak ugyan egy tzeremónia: t. i. a' Pátriárcha, ki a' maga hivatalát egyedül az Isteni könyörületességnek tulajdonítja, meg-jelent a' Municipális előtt egészsz ékességében, 's esküvéssel kötelezte magát, hogy annak en-

gedelmeskedni fog, 's egy Beszédet is tartott, mely, az alkalmatossághoz képest nagy szorgalmatossággal ki volt dolgozva.

A' Velentzei Respublikával, némely Tudósítások szerént, következő feltételek alatt kötött Békességet a' Fr. Respublika: 1.) Az Európai birtokaiban Velentzének, benn-maradnak a' Fr. ák, 's ha majd egészfzen el válik Olasz-Ország' jövődöbéli állapotja: akkor, egy részt viízfza-adnak belöle. 2.) A' Velentzei Várba Fr. ák szállanak. 3.) Egy részét a' Velentzei Respublika Fegyveres-Házának, 's Tengeri-erejének, a' Fr. ák, magok szolgálatjokra fordítják. 4.) A' Fr. Respublikának fizet a' Velentzei, 80 millió Velentzei lírát. 5.) A' kik árestálva voltak az Igazgatás' formája felől való vélekedéseikért, szabadon botsáttatnak. 6.) Egészfzenn más formába vétetik a' Velentzei igazgatás.

Mediolánumból Máj. 20-dikánn: — „Montebello nevű mulató-palotába ment ki *Bonaparte*, a' hová 3 száz Huszárok kísérték Ötet.“

„A' Szárdíniai Király, jussát tartja a' a' Genua' tengerparti Birtokainak napnyúgoti részéhez. Már Katonaságot is indított arra felé.“

Londonból Máj. 19-dikénn: — „Lord *Bridport*' Hajósserege, nem tsak le tsendesedett; hanem ki is indúlt már tegnap-

előtt a' Portsmouthi Kikötőhelyből. Kiindulása előtt, egy Tudósítást tett közönséggé a' Legénység, melyben meg-tzáfolja azt a' hírt, mintha ő, a' Fr. Ágenssekkel levelezett volna. „A' Hazaárulásnak még tsak gondolatjától is iszonyodik, *úgymond*, a' Nagy-Britanniai Hajós-Legény. — 17 lineai hajók; 6 Fregátok; és 3 kisebb hajók vagynak, L. *Bridport*' kormányozása alatt. — Marquis *Cornwallis*, a' ki Napkeletí-Indiába rendeltetett volt, oly parantsolatot vett, hogy Irlandiába mennyen, az oda egybe gyülekezett Sereg' vezérlésére, melynek számát mind úntalan kell nevelni, ahhoz képest, a' mint a' fel-zendültt 's egyesültt Lakosok száma is nőttön nő, kik; esküvéssel kötelezik magokat, hogy addig nem nyúgoznak, míg ki nem írtjak Irlandiából, a' Religió különbségéből eredő Polgári különbséget, és végre nem hajtják, hogy a' Népnek számához legyen alkalmaztatva az ő Képviselőinek száma, az Ország' gyűlésében.

Sok Frantzia, és más Újságok hirdették, hogy a' Fr. Direktórium, némely Deputátusokat küldött volna Londonba; de ezen hírt, költeménynek írja a' Directoriális Parisi Újság.

Elegyes Tudósítások.

Párisbann, a' belső tsendességnek és bátorságnak fenn-tartására, szükségesnek

ítélte a' Directórium Máj. 16-dikán, hogy számos Gyalogés Lovas-Katonákat járkáltasson fel 's alá az útfázakonn.

A' Pruszíziai Király mint Anspachii és Bayreuthi Márkgráf, meg-fosztotta az *Eichstädti* Püspököt, szinte egy harmad részéről a' maga Földes-Úri jussainak. A' Birodalom' Törvényei szerént, oly intést vett a' Márkgráf, hogy tíz arany Márka büntetés alatt, köteles minden károkat, melyeket okozott a' Püspöknek, meg-téríteni, és minden jussaiba vizsfigya-állítani Azt. — Az úgy nevezett Német Rend (Ordo Teutonicus) Nagymestere eránt is, hasonló értelmű Intést kapott az Anspachi és Bayreuthi Márkgráf, a' Német Birodalom' Fejétől, a' Tsász. Felségtől.

A' Fr. Directórium' öt Tagjai között, tudjuk már melyik lép ki az igazgatásból, magános életre? *Letourneur*: mert ő rá esett a' sors Máj. 19-dikén. Meg-maradtak hát még Directoroknak Carnot; Barras; Révelliere-Lepaux; és Rewbell. Ki lesz *Letourneur* Successora? azt a' Törvényhozó Gyűlés választása fogja meg-határozni.

A' Fr. Törvényhozó Gyűlés' Ifjabbik Tanáttsa, tegnap vette által kebelébe, a' maga új-harmad részét, melyet, a' Nemzet választott, azon 3-ad résznek helyébe, melynek a' Gyűlésből való változását kívánta a' Konstitúció, 's meg-határozta

a' sors. Robespierre' Tzimborássa a' gyilkos Barrere, ámbár válafztatott Törvényhozó-gyűlési Taggá a' Felső-Pirenéusi Ofztálya által a' Respublikának, még se' fogadódott bé a' Gyűlés által, mivelhogy betstelenítő büntetés alatt vagyon. *Pichegrut* ellenben nem tsak örömmel fogadta a' Gyűlés; hanem mindjárt Elölülőjévé is válafztotta.

A' Batáviai (vagy az előbbeni nevezet szerént: Frigyes-Belgyiomi) Respublikában, el végeztetett a' Religióra nézve, hogy akármely Hitnek sorsosi, a' Törvényeknek egyenlő ótalma alatt vagynak; és hogy a' mely Ekklesiáknak, akár szabadon ajándékozott, akár vett jószágaik vagynak: meg nem szűnnek azok továbbra is az ő tulajdonaik lenni; hanem a' Közönséges-Társaság' Kafszájából egy Vallás' Szolgái se' fizetődnek. A' Státus és a' Reformáta-Ekklesia' dolgai öfzsze vóltak ennekelötte szöve: de már ezentúl más lesziz a' Polgári; más, a' Vallásra nézve egyesültt akármely Társaság Batáviában.

Magyar - Ország.

Sopronból Jún. 3-dikánn: — „, Szomorúan kelletik írnom, hogy ezen Hónapnak 1-ső éjtzakájánn 11 és 12 óra között tűz támadt Városunkban, a' mely mintegy éjfélutánni 3 óráig tartott, és ötvennél több Házakban (más Tudósítások sze-

rént 62-ben) okozott annyival tetemessebb károkat: mert sok padlások rakva voltak szénával és szalmával. Az Árvák' Házának el égett a' tornya, és egyik harang leestett belőle, a' másik pedig el olvadt. Az úgy nevezett Bárány Vendégfogadó is tárgya volt e' veszélynek, és éppen annak a' tő szomszédjában mondják, hogy lett volna a' gyúladás, még pedig nem szerentsétlenségből; hanem önkéntvaló Gyújtó által. Egy Személy el is fogattatott, de még eddig a' gyújtás' szörnyű vétke reá nem bnyosodott. Az Insurgensek, kik itt táboroznak, és a' jövő hét' elein fognak el masírozni: hathatós eszközök voltak a' tűz' terjedésének gátolásában (*nem különben, egy más Tudósítás szerént, Gróf Festetics György Ö Nagysága' Gazdaságbéli Tanácsosa Nagyvati Ur is, a' ki maga ment elő jó példával, egy Ház' fedelének le-bontásában, mely, a' tűz' sorjába esett, hogy így meg lehessen szakasztani a' tüzet, a' minthogy meg is lehetett*). Minthogy a' Városnak azon részében, melyben volt az égés, nintsenek elégséges bőv-vízű kúta; a' tűz pedig nem aludt vala még ki mindenütt egézfűzen, tehát más nap sok víz szállítódott oda a' Városnak több részeiből, hogy a' még imitt amott lappangott tűznek maradványnyait általán fogva ki lehessen óltani, és e' részben különös jó példát mutattak az itt lakó Hertzeg *Eszterházy, és Gróf Pejachevich.*“

Gróf *Waldstein* József Magyar Indigena, a' Pest Vármegyei Insurgensek közzé, száz Lovasokat fzedett, 's az Uhlánusok hasonlatosságára zászlósan fel is készített saját költségénn, és maga is felvette a' Pest Vármegye' Formaruháját, 's Hufzár kardot kötött.

Pestről Jún. 1-ső napján: — „A' Magyar Hazafiúi kézfzségnek ha valaha, most ugyan ditső rémekjeit adják Nemesseink, kiki a' maga tehetségéhez képest. Igen szembetünöképpen adta a' többek között Gróf *Festetics* György Ő Nagysága is, a' ki, mind ezen, mind más Vármegyébéli birtokaiban, számos és oly kézfzületű Katonákkal nevelte a' Hazánkbeli Lovas-Insurgensek' számát; hogy Azoknak — meg-határozott számfzerént százkilentzvenkilentz Hufzároknak — ki-állítása, negyvenkét ezer forintjába került már a' Gróf Úrnak. — Nemes Seregünkben ámbár sok az Ifjúság: még is leg-kissebb rendeletlenség se' hallatik: melynek egy fő oka az, mivel jól tudják a' Vezérek, a' Magyar-ral való nemes bánásnak könnyü mester-ségét.“

* * * * *

A' jövő fél éfztendőre járó taksája is a' Magyar Hírmondónak tsak 5 Rforint, a' melyet, bátorságosan fel lehet küldeni postánn, ily ízím alatt: *An die K. K. Hofpostamts-Zeitungs-expedition. Pro Magyar Hírmondo a' Wienn.*